

ZAKON

O HIDROGRAFSKOJ DELATNOSTI

1. Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se način i uslovi za obavljanje hidrografske delatnosti u cilju hidrografske-navigacionog obezbeđenja plovidbe na unutrašnjim vodnim putevima, zaštite ljudskih života i imovine na unutrašnjim vodnim putevima, istraživanja u svrhu upravljanja resursima unutrašnjih vodnih puteva, kao i zaštite životne sredine.

2. Značenje pojmova

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) INSPIRE geoportal je internet stranica ili njen ekvivalent koji omogućava pristup mrežnim servisima na nivou Evropske unije;

2) plovidbena karta je karta na kojoj se prikazuju dubina vode, oblik rečnog dna, obala – njen oblik i objekti izgrađeni na obali, objekti bezbednosti plovidbe, lučki objekti i sl, a koja je namenjena zapovednicima i članovima posade brodova unutrašnje plovidbe;

3) topografski premer je geodetsko merenje topografskih objekata i terena propisanom klasom tačnosti, prikupljanje podataka o njihovim kvalitativnim i kvantitativnim osobinama i podataka o geografskim i drugim imenima;

4) hidrografski premer je premer koji se sprovodi radi utvrđivanja dubine vode, konfiguracije i sastava rečnog dna, vremena pojave visokih i niskih vodostaja i njihovih vrednosti, utvrđivanja položaja topografskih objekata i fiksnih orijentira za potrebe premera i plovidbe;

5) hidro-meteorološka stanica je merna stanica na kojoj se neprekidno mere vodostaj, temperatura vode, brzina, pravac i smer vetra, temperatura vazduha, visina talasa, vidljivost, kao i količina padavina u određenom vremenskom periodu, a povremeno određuje i proticaj vode.

3. Hidrografska delatnost

Član 3.

Hidrografska delatnost obuhvata hidrografske i topografske premere na unutrašnjim vodnim putevima, prikupljanje hidrografskih kartografskih podataka, podataka za potrebe plovidbe, podataka o geološkom sastavu rečnog dna, izradu, izdavanje i ažuriranje plovidbenih karata u skladu sa preporukama Međunarodne hidrografske organizacije (u daljem tekstu: MHO).

Hidrografska delatnost iz stava 1. ovog člana je delatnost od interesa za Republiku Srbiju.

Podaci dobijeni obavljanjem hidrografske delatnosti deo su nacionalne infrastrukture geoprostornih podataka u Republici Srbiji u skladu sa zakonom kojim se uređuje nacionalna infrastruktura geoprostornih podataka.

Plovidbene karte obavezno se izrađuju u obliku elektronske plovidbene karte – ENC, u skladu sa međunarodnim Inland ECDIS standardom, a mogu se izrađivati i kao klasične plovidbene karte prema kartografskim standardima.

Član 4.

Podaci dobijeni obavljanjem hidrografske delatnosti koriste se za uspostavljanje, ažuriranje i održavanje Centralne baze hidrografskih podataka.

Prilikom uspostavljanja i održavanja Centralne baze hidrografskih podataka uzimaju se u obzir INSPIRE sprovedbena pravila, kao i podzakonski akti doneti na osnovu zakona kojim se uređuje nacionalna infrastruktura geoprostornih podataka, kojima se uređuju sprovedbena pravila.

4. Nadležnost za vršenje poslova hidrografske delatnosti

Član 5.

Poslove u okviru hidrografske delatnosti na međunarodnim i međudržavnim vodnim putevima vrši Direkcija za vodne puteve, koja je obrazovana kao organ uprave u sastavu ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: Ministarstvo), u skladu sa zakonom kojim se uređuju plovidba i luke na unutrašnjim vodama.

Poslovi iz stava 1. ovog člana obuhvataju:

- 1) hidrografske i topografske premere na unutrašnjim vodnim putevima;
- 2) snimanje objekata u rečnom koritu;
- 3) prikupljanje i održavanje baze hidrografskih i kartografskih podataka, podataka o geološkom sastavu rečnog dna i obala i podataka za potrebe plovidbe;
- 4) vođenje Centralne baze hidrografskih podataka;
- 5) izradu, projektovanje, izdavanje i održavanje službenih plovidbenih karti i njihovo objavljivanje u skladu sa standardima i preporukama MHO;
- 6) čuvanje originala premera;
- 7) izdavanje plovidbenih karti i publikacija;
- 8) prikupljanje, obradu i razmenu hidrografskih i plovidbenih obaveštenja radi stalnog ažuriranja službenih plovidbenih karti i publikacija;
- 9) organizovanje mreže hidro-meteoroloških stanica za prikupljanje hidrografskih i drugih podataka od značaja za plovidbu u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavljanje hidrološke i meteorološke delatnosti, kao i propisima donetim na osnovu tog zakona;
- 10) druge poslove iz oblasti hidrografske delatnosti u skladu sa zakonom.

Poslove iz stava 2. tač. 1), 2), 3), 6), 8) i 9) ovog člana na državnim vodnim putevima na teritoriji autonomne pokrajine vrši ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje tih državnih vodnih puteva.

Direkcija za vodne puteve je odgovorni subjekt nacionalne infrastrukture geoprostornih podataka u Republici Srbiji u skladu sa zakonom kojim se uređuje nacionalna infrastruktura geoprostornih podataka i nadležna je za stvaranje, prikupljanje i održavanje geopodataka koji se odnose na hidrografiju, a koji su sastavni deo Centralne baze hidrografskih podataka i obezbeđuje da skupovi i servisi geopodataka koji se odnose na hidrografiju budu u skladu sa podzakonskim aktima donetim na osnovu zakona kojim se uređuje nacionalna infrastruktura geoprostornih podataka, kojima se propisuju sprovedbena pravila za interoperabilnost i mrežne servise.

5. Uslovi koje moraju da ispune pravna lica za vršenje poslova hidrografskog premera na unutrašnjim vodnim putevima

Član 6.

Hidrografski premer na unutrašnjim vodnim putevima, kao i snimanje objekata u rečnom koritu za potrebe Direkcije za vodne puteve, kao i za potrebe drugih pravnih i fizičkih lica, mogu da obavljaju i pravna lica ako ispunjavaju uslove u pogledu:

- 1) tehničke opreme i odgovarajućih mernih uređaja za hidrografski premer i dubine;
- 2) odgovarajućih materijalnih i tehničkih sredstava za obavljanje istražnih radova i izvođenja radova;
- 3) tehničke zaštite i zaštite na radu, u skladu sa posebnim propisima.

Pored uslova iz stava 1. ovog člana, pravno lice mora da ispunjava uslov u pogledu kadrovskog kapaciteta, odnosno da ima zaposlene na neodređeno vreme, i to:

- 1) jedno lice sa visokom stručnom spremom ili završenim specijalističkim studijama iz naučne oblasti građevinsko inženjerstvo, smer hidrotehnika;
- 2) jedno lice sa licencom odgovornog projektanta geodetskih projekata;
- 3) jedno lice sa licencom odgovornog izvođača geodetskih radova;
- 4) dva lica sa licencama za obavljanje hidrografskih poslova koje izdaje MHO ili institucija koju priznaje MHO.

Ispunjenost uslova iz st. 1. i 2. ovog člana Ministarstvo utvrđuje rešenjem.

Rešenje iz stava 3. ovog člana konačno je u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti spor pred Upravnim sudom.

Podnosilac zahteva za izdavanje rešenja snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse.

Direkcija za vodne puteve vodi evidenciju izdatih rešenja iz stava 3. ovog člana.

Ministarstvo na svojoj internet stranici objavljuje i ažurira spisak institucija priznatih od strane MHO iz stava 2. tačka 4) ovog člana.

Ministar nadležan za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: ministar), propisuje uslove u pogledu tehničke opreme i mernih uređaja za hidrografski premer i dubine, kao i materijalna i tehnička sredstva za obavljanje istraživanja i izvođenja radova, koje moraju da ispunjavaju pravna lica.

6. Način obavljanja poslova u okviru hidrografske delatnosti

Član 7.

Pravno lice iz člana 6. ovog zakona, dužno je da poslove u okviru hidrografske delatnosti vrši na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, kao i u skladu sa standardima MHO i drugim standardima utvrđenim međunarodnim ugovorima i sporazumima koje je potvrdila Republika Srbija.

Član 8.

Pravno lice iz člana 6. ovog zakona, dužno je da obavesti Direkciju za vodne puteve o datumu početka i obimu poslova u okviru hidrografske delatnosti koje će vršiti na međunarodnim i međudržavnim vodnim putevima, kao i da dostavi po

primerak projekta za izvođenje planiranih poslova u okviru hidrografske delatnosti, a prikupljene podatke da dostavi u roku od 30 dana od dana završetka radova.

Ako se poslovi u okviru hidrografske delatnosti vrše na državnim vodnim putevima na teritoriji autonomne pokrajine pravno lice iz stava 1. ovog člana je dužno da obavesti ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje tih državnih vodnih puteva i dostavi po primerak projekta za izvođenje planiranih poslova u okviru hidrografske delatnosti, a prikupljene podatke dostavi u roku od 30 dana od dana završetka radova.

Član 9.

Podaci koje u obavljanju delatnosti iz člana 5. ovog zakona prikupi i obradi Direkcija za vodne puteve predstavljaju zvanične hidrografske podatke.

Podaci istraživanja, kao i podaci (hidrografski originali ili hidrografski elaborati), koje je prikupilo i obradilo pravno lice iz člana 6. ovog zakona, smatraće se zvaničnim hidrografskim podacima kada ih pregleda i potvrdi Direkcija za vodne puteve.

Direkcija za vodne puteve čuva i u potrebnom obimu objavljuje zvanične hidrografske podatke u plovidbenim kartama i publikacijama.

Na postupak potvrđivanja iz stava 2. ovog člana primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

7. Obaveze pravnog lica koje vrši poslove u okviru hidrografske delatnosti na unutrašnjim vodnim putevima

Član 10.

Pravno lice koje vrši poslove u okviru hidrografske delatnosti na međunarodnim i međudržavnim vodnim putevima, dužno je da pre njihovog preduzimanja dostavi podatke o ovim poslovima nadležnoj lučkoj kapetaniji koja će ih bez odlaganja dostaviti Direkciji za vodne puteve.

Pravno lice koje vrši poslove iz stava 1. ovog člana na državnim vodnim putevima na teritoriji autonomne pokrajine dužno je da pre njihovog preduzimanja dostavi podatke o ovim poslovima nadležnoj lučkoj kapetaniji koja će ih bez odlaganja dostaviti ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje tih državnih vodnih puteva.

Investitor na izgradnji objekta ili na izvođenju građevinskih radova, odnosno bagerovanja na unutrašnjim vodnim putevima ili imalac odobrenja za obavljanje lučke delatnosti, odnosno lučki koncesionar, dužan je da hidrografski elaborat koji je pregledan i potvrđen u skladu sa članom 9. stav 2. ovog zakona, bez odlaganja dostavi Direkciji za vodne puteve nakon izgradnje ili rekonstrukcije ili druge vrste radova na unutrašnjim vodnim putevima, a pre izdavanja upotrebne dozvole u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja.

Lice iz stava 2. ovog člana dužno je da dostavi Direkciji za vodne puteve podatak o svakoj promeni koja je nastala nakon dostavljanja podataka iz st. 1. i 2. ovog člana bez odlaganja.

Lučki operater koji upravlja lukom, odnosno terminalom luke ili pristaništem, osim vojnog pristaništa, dužan je da najmanje jednom u pet godina Direkciji za vodne puteve dostavi rezultate hidrografskog merenja na lučkom području.

Nadležna lučka kapetanija može izuzetno da zahteva dostavljanje rezultata hidrografskog merenja u periodima koji su kraći od pet godina, ako se raspoloživa dubina brže menja (zamuljivanje, taloženje i dr.), odnosno može da odredi i duži

period od pet godina ako se raspoloživa dubina sporije menja, ali taj period ne može biti duži od deset godina.

Podatke iz st. 1 - 4. ovog člana u plovidbenim kartama i publikacijama objavljuje Direkcija za vodne puteve.

8. Obaveza upotrebe plovidbenih karti

Član 11.

Brodovi unutrašnje plovidbe upisani u domaći upisnik brodova unutrašnje plovidbe moraju da imaju plovidbene karte koje je izdala Direkcija za vodne puteve.

Plovidbene karte iz stava 1. ovog člana moraju da budu ažurirane i objavljene u skladu sa standardima i preporukama MHO, kao i preuzetim međunarodnim obavezama.

Ministar propisuje način izdavanja, održavanje i upotrebe plovidbenih karata.

9. Ograničenja u odnosu na raspolaganje plovidbenim kartama

Član 12.

Zabranjeno je, bez pisanog odobrenja Direkcije za vodne puteve, skeniranje i umnožavanje plovidbenih karata, elaborata i ostalih dokumenata, kao i njihova distribucija, koje na osnovu ovog zakona izdaje Direkcija za vodne puteve.

10. Centralna baza hidrografskih podataka

Član 13.

Direkcija za vodne puteve uspostavlja i upravlja Centralnom bazom hidrografskih podataka kao integrisanim informacionim sistemom koji se popunjava na osnovu sistematskog prikupljanja podataka obavljanjem hidrografske delatnosti, koji proizvodi informacije od značaja za bezbednost plovidbe, zaštitu životne sredine i iskorišćavanje vodnih resursa i pomoću koga se te informacije razmenjuju.

Centralna baza hidrografskih podataka se sastoji najmanje od:

- 1) katastra vodnih objekata koji sadrži podatke o objektima koji su građeni na vodnom zemljištu, kao i informacije o korisnicima, načinu i opsegu korišćenja ovih objekata;
- 2) podataka o objektima, radovima i pojavama značajnim za bezbednost plovidbe, prema područjima jedinica lokalne samouprave;
- 3) karte vodnog zemljišta kojom se utvrđuju granice vodnog zemljišta.

Kao izvor podataka o vodnim objektima, njihovim korisnicima, kao i načinu i opsegu korišćenja vodnih objekata koristi se Geodetsko-katastarski informacioni sistem u skladu sa zakonom kojim se uređuje državni premer i katastar nepokretnosti.

Podaci Centralne baze hidrografskih podataka prikupljaju se u skladu sa odgovarajućim modelom podataka i deo su skupa podataka koji čine osnovni topografski model u skladu sa zakonom kojim se uređuje državni premer i katastar nepokretnosti.

Izrada katastra vodnih objekata i karte vodnog zemljišta u nadležnosti je ministarstva nadležnog za poslove vodoprivrede.

11. Upotreba podataka dobijenih obavljanjem hidrografske delatnosti

Član 14.

Podaci dobijeni obavljanjem hidrografske delatnosti od interesa za Republiku Srbiju mogu se davati na korišćenje, ako nisu aktom nadležnog organa, u skladu sa zakonom, proglašeni tajnim.

Podaci iz stava 1. ovog člana obezbeđuju se za potrebe nacionalnog geoportala, objavljivanjem na platformi Nacionalne infrastrukture geoprostornih podataka ili uspostavljanjem mrežnih servisa za skupove i servise podataka u skladu sa INSPIRE sprovedbenim pravilima, kao i podzakonskim aktima donetim na osnovu zakona kojim se uređuje nacionalna infrastruktura geoprostornih podataka, kojima se uređuju sprovedbena pravila.

Član 15.

Za istraživanja, ispitivanja, merenja i snimanja međunarodnih i međudržavnih vodnih puteva Republike Srbije, koje obavlja u okviru delatnosti iz člana 5. ovog zakona, Direkciji za vodne puteve nisu potrebna odobrenja i saglasnosti drugih organa i organizacija.

Za istraživanja, ispitivanja, merenja i snimanja državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, koje obavlja u okviru delatnosti iz člana 5. stav 3. ovog zakona, ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine nisu potrebna odobrenja i saglasnosti drugih organa i organizacija.

Član 16.

Zabranjeno je ometanje obavljanja hidrografske delatnosti, kao i oštećenje opreme za prikupljanje podataka.

12. Nadzor

Član 17.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor vrši Ministarstvo preko inspektora bezbednosti plovidbe (u daljem tekstu: inspektor).

Na postupanje, prava i obaveza inspektora koja nisu uređena ovim zakonom, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Član 18.

Poslovi nadzora nad sprovođenjem odredaba ovog zakona obuhvataju vršenje nadzora nad:

- 1) obavljanjem delatnosti hidrografskog premera na unutrašnjim vodnim putevima, kao i nad snimanjem objekata u rečnom koritu, od strane pravnih lica koja su dobila rešenja Ministarstva;
- 2) dostavljanjem podataka i informacija nadležnim organima u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 3) držanjem i upotrebom službenih plovidbenih karti na brodovima unutrašnje plovidbe.

Član 19.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da delatnost hidrografskog premera na unutrašnjim vodnim putevima, kao i snimanja objekata u rečnom koritu obavlja lice koje nema rešenje Ministarstva, zabraniće tom licu dalje obavljanje ove delatnosti.

13. Kaznene odredbe

Član 20.

Novčanom kaznom od 150.000,00 do 2.000.000,00 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo ili drugo pravno lice ako:

1) obavlja delatnost hidrografskog premera na unutrašnjim vodnim putevima, kao i snimanje objekata u rečnom koritu bez rešenja Ministarstva (član 6. stav 3);

2) se na brodu unutrašnje plovidbe koji je upisan u domaći upisnik brodova unutrašnje plovidbe, ne nalaze službene plovidbene karte izdate od Direkcije za vodne puteve (član 11. stav 1).

Član 21.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo ili drugo pravno lice ako:

1) poslove u okviru hidrografske delatnosti ne vrši na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, kao i u skladu sa standardima MHO i drugim standardima utvrđenim međunarodnim ugovorima i sporazumima koji je potvrdila Republika Srbija (član 7);

2) ne obavesti Direkciju za vodne puteve, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine o datumu početka i obimu radova, odnosno ne dostavi po primerak studije projekta, kao i ako prikupljene podatke ne dostavi u roku od 30 dana od dana završetka radova (član 8);

3) pre preduzimanja aktivnosti na unutrašnjim vodnim putevima ne dostavi podatke o ovim aktivnostima nadležnoj lučkoj kapetaniji (član 10. st. 1. i 2);

4) nakon izgradnje ili rekonstrukcije ili druge vrste radova na unutrašnjim vodnim putevima, a pre izdavanja upotrebne dozvole, ne dostavi bez odlaganja Direkciji za vodne puteve hidrografski elaborat (član 10. stav 3);

5) ne dostavi bez odlaganja Direkciji za vodne puteve podatak o svakoj promeni koja je nastala nakon dostavljanja podataka iz člana 10. st. 1. i 2. ovog zakona (član 10. stav 4);

6) lučki operater koji upravlja lukom, odnosno terminalom luke ili pristaništem, osim vojnog pristaništa, ne dostavi Direkciji za vodne puteve rezultate hidrografskog merenja na lučkom području u skladu sa odredbama ovog zakona (član 10. stav 5);

7) bez pisanog odobrenja Direkcije za vodne puteve, skenira i umnožava plovidbene karte, elaborate i ostala dokumenta i vrši njihovu distribuciju (član 12);

8) ometa obavljanje hidrografske delatnosti ili ošteti opremu za prikupljanje podataka (član 16).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 dinara.

14. Prelazne odredbe

Član 22.

Podzakonski akti iz člana 6. stav 8. i člana 11. stav 3. ovog zakona biće doneti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23.

Direkcija za vodne puteve uspostaviće mrežu hidrometeoroloških stanica u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Pravna lica koja vrše hidrografski premer na unutrašnjim vodnim putevima, kao i snimanje objekata u rečnom koritu dužna su da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

15. Stupanje na snagu

Član 24.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredaba člana 4, člana 5. stav 4. i člana 13. ovog zakona koje stupaju na snagu 1. juna 2023. godine.